

**PARLEMENT BRUXELLOIS
BRUSSELS PARLEMENT**

**Compte rendu intégral
des interpellations
et des questions**

**Commission des finances
et des affaires générales,**

**chargée du budget, de la fonction publique,
des relations extérieures,
de l'égalité des chances, des matières
biculturelles, de l'image de Bruxelles
et de la participation citoyenne**

RÉUNION DU

LUNDI 10 OCTOBRE 2022

SESSION 2022-2023

**Integraal verslag
van de interpellaties
en de vragen**

**Commissie voor de Financiën
en de Algemene Zaken,**

**belast met de Begroting, het Openbaar
Ambt, de Externe Betrekkingen,
de Gelijke Kansen, de Biculturele
Aangelegenheden, het Imago van Brussel
en de Burgerparticipatie**

VERGADERING VAN

MAANDAG 10 OKTOBER 2022

ZITTING 2022-2023

Sigles et abréviations

PIB - produit intérieur brut

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Commission communautaire française

Siamu - Service d'incendie et d'aide médicale urgente

SPF - service public fédéral

Forem - Office wallon de la formation professionnelle et de l'emploi

Cocom - Commission communautaire commune

PME - petites et moyennes entreprises

STIB - Société de transport intercommunal bruxellois

ONG - organisation non gouvernementale

SNCB - Société nationale des chemins de fer belges

CPAS - centre public d'action sociale

Inami - Institut national d'assurance maladie-invalidité

ONEM - Office national de l'emploi

VDAB - Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle

VGC - Commission communautaire flamande

ULB - Université libre de Bruxelles

Afkortingen en letterwoorden

bbp - bruto binnenlands product

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Franse Gemeenschapscommissie

DBDMH - Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp

FOD - Federale Overheidsdienst

Forem - Waals tewerkstellingsagentschap

GGC - Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

kmo - kleine en middelgrote ondernemingen

MIVB - Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

ngo - niet-gouvernementele organisatie

NMBS - Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

OCMW - Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn

Riziv - Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

RVA - Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB - Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

VGC - Vlaamse Gemeenschapscommissie

VUB - Vrije Universiteit Brussel

Le **compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité de la direction des comptes rendus. La traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
Tél. : 02 549 68 00
E-mail : criv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
www.parlement.brussels

Het **integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de directie Verslaggeving. De vertaling is een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie Verslaggeving
Tel. 02 549 68 00
E-mail criv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geraadpleegd worden op
www.parlement.brussels

SOMMAIRE

Demande d'explications de Mme Cieltje Van
Achter 4

à M. Sven Gatz, ministre du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale chargé des
Finances, du Budget, de la Fonction publique,
de la Promotion du multilinguisme et de
l'Image de Bruxelles,

concernant le projet Smart Move.

Discussion – Orateurs :

Mme Cieltje Van Achter (N-VA)

M. Sven Gatz, ministre

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Cieltje Van
Achter 4

aan de heer Sven Gatz, minister van de
Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast
met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt, de
Promotie van Meertaligheid en van het Imago
van Brussel,

betreffende het SmartMove-project.

Bespreking – Sprekers:

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA)

De heer Sven Gatz, minister

1103 Présidence : Mme Marie Lecocq, première vice-présidente.

Voorzitterschap: mevrouw Marie Lecocq, eerste ondervoorzitter.

1109 **DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME CIELTJE VAN ACHTER**

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW CIELTJE VAN ACHTER

1109 à M. Sven Gatz, ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé des Finances, du Budget, de la Fonction publique, de la Promotion du multilinguisme et de l'Image de Bruxelles,

aan de heer Sven Gatz, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt, de Promotie van Meertaligheid en van het Imago van Brussel,

1109 concernant le projet Smart Move.

betreffende het SmartMove-project.

1111 **Mme Cieltje Van Achter (N-VA)** (en néerlandais).- *Le projet Smart Move, qui devait être financé en grande partie par le plan de relance, accuse un retard important. En septembre dernier, une phase de test a été organisée, afin de garantir ce financement européen. Un test à grande échelle est prévu en 2023.*

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA).- Vorig jaar besliste de regering om 51 miljoen euro uit het Europees Herstelplan aan Smart Move te besteden. Het werd snel duidelijk dat de oorspronkelijke timing, met een testfase in 2021 gevolgd door de effectieve invoering van Smart Move in 2022, niet zou worden gehaald.

Quel était l'objectif de la phase de test de septembre ? A-t-elle simplement servi à tester le fonctionnement de l'application mobile ? Combien de testeurs y ont pris part et comment leur sélection a-t-elle été opérée ? Quelle était la proportion de navetteurs et de Bruxellois ? Qu'en est-il ressorti ?

Daardoor ontstond onduidelijkheid of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest nog steeds aanspraak kon maken op de nodige middelen. Deze zomer kondigde de minister van Financiën en Begroting aan dat in september een testfase zou worden georganiseerd. Op die manier bleven de middelen uit het Europese plan gegarandeerd. Eind september wordt de testfase geëvalueerd en eventueel verlengd. In 2023 volgt een grootschalige testfase.

En quoi consistera la phase de test à grande échelle de 2023 ? Fonctionnera-t-elle également avec un budget virtuel et un nombre réduit de participants ? L'application Smart Move restera-t-elle opérationnelle après ce test, afin d'être utilisée comme planificateur de trajet ?

Wat is het doel van de testfase in september 2022? Hoe wordt ze georganiseerd? Dient ze louter om de werking van de mobiele app uit te testen? Hoeveel testers hebben eraan deelgenomen en hoe werden ze geselecteerd? Wat was de verhouding tussen pendelaars en Brusselaars? Heeft de evaluatie plaatsgevonden? Wat zijn de conclusies?

Wat mogen we van de grootschalige testfase in 2023 verwachten? Wanneer gaat ze van start en hoelang loopt ze? Hoe verschilt ze van de testfase van september 2022? Gebeurt de tweede testfase met een virtueel budget en een beperkt aantal deelnemers? Omvat ze een proef zoals in 2006 in Stockholm, waar de volledige kilometerheffing gedurende een aantal maanden werd uitgetest, alvorens de regering beslist om het systeem definitief in te voeren?

Wat gebeurt er met Smart Move na de testfase in 2023? Zal de mobiele app operationeel blijven, zodat mensen ze als MaaS-routeplanner kunnen gebruiken?

1113 *Le budget initial prévu pour Smart Move a-t-il été revu ?*

Oorspronkelijk ging u voor de invoering van Smart Move uit van een budget van 68 miljoen euro. Daarvan zou 51 miljoen euro uit het Europees Herstelplan worden geput. Is dat kostenplaatje ongewijzigd gebleven?

Combien de caméras ANPR ont-elles déjà été achetées et installées ? À quoi servent-elles en attendant l'introduction définitive de Smart Move ? Pourquoi avoir dépensé des millions dans l'achat de ces caméras, alors que leur technologie risque d'être dépassée à l'entrée en vigueur de Smart Move ?

Hoeveel camera's voor automatische nummerplaatherkenning (ANPR) werden er aangekocht en geplaatst? Waarvoor worden die gebruikt, in afwachting van de definitieve invoering van Smart Move? Waarom hebt u ervoor gekozen om nu al miljoenen

L'Autorité de protection des données a relevé différents problèmes dans son avis, entre autres le fait que l'enregistrement des itinéraires via une unité embarquée ou une application mobile constitue une restriction disproportionnée du droit à la vie privée. Allez-vous en tenir compte ?

Quel sera l'impact budgétaire de la non-introduction de Smart Move ? Comptiez-vous sur des recettes supplémentaires générées par Smart Move pour présenter un budget en équilibre en 2024 ?

¹¹¹⁵ **M. Sven Gatz, ministre** (en néerlandais).- *L'objectif de la réforme de la fiscalité automobile est de substituer la taxe sur l'utilisation à la taxe sur la possession d'un véhicule. Nous travaillons à une solution toute faite, qui tiendra compte des coûts d'investissement et opérationnels.*

La Commission européenne a conditionné le financement de ce projet au développement d'une application mobile gratuite d'ici le deuxième trimestre 2022, objectif qui a été atteint. Le rapport permettant à la Commission européenne de le valider est en cours d'élaboration.

Une phase de test interne a été suivie au mois de mai d'une phase de test « friends and family », destinée à une cinquantaine d'utilisateurs.

Depuis le 15 août, des testeurs ont été recrutés parmi un public plus large, via les réseaux sociaux et le site web. Ils sont aujourd'hui au nombre de 575, dont 71,3 % de Bruxellois, 21,4 % de Flamands et 7,3 % de Wallons.

euro's te investeren in camera's? Dreigt de technologie niet achterhaald te zijn op het moment dat Smart Move definitief in werking treedt?

In haar advies wees de Gegevensbeschermingsautoriteit op een aantal privacygerelateerde problemen. Zo zou onder meer de registratie van ritten aan de hand van een on-board unit of mobiele applicatie een onevenredig grote inperking van het recht op privacy inhouden. Het systeem met dagpassen zou ook geen goed alternatief zijn. Hoe komt de regering aan die opmerkingen tegemoet?

Welke begrotingsimpact heeft het uitblijven van Smart Move de komende jaren? Rekende u op de meerinkomsten die de Vlaamse en Waalse pendelaars via Smart Move in het laatje zouden brengen, om tegen 2024 een begroting in evenwicht te kunnen voorleggen?

De heer Sven Gatz, minister.- We hervormen de verkeersbelasting door de focus te verleggen van het belasten van het bezit van een auto naar het belasten van het gebruik ervan. Eigenlijk werken we aan een kant-en-klare oplossing, waarbij we twee soorten kosten in rekening willen brengen. Ten eerste gaat het om de investeringskosten, meer bepaald met betrekking tot de uitbreiding van het ANPR-cameranetwerk en de aankoop van licenties. Ten tweede gaat het om operationele kosten inzake softwareontwikkeling, personeel en communicatie, die worden gespreid over een periode van vijf jaar.

Wij hebben het plan naar aanleiding van het Nationaal Plan voor herstel en veerkracht aan de Europese Commissie voorgelegd. Om de nodige financiering in de wacht te slepen, moesten we een aantal mijlpalen bereiken. Het ging meer bepaald om de ontwikkeling van een gratis mobiele app tegen het tweede kwartaal van 2022. Die doelstelling is alvast gerealiseerd. Aan het rapport voor de Europese Commissie tot validering ervan wordt nog gewerkt.

Met de app, die momenteel nog verder wordt ontwikkeld, kan je je registreren als gebruiker, de afgelegde trajecten registreren, inzage krijgen in beschikbare mobiliteitsalternatieven en vervoersbewijzen van diverse vervoersaanbieders kopen. Voorts kunnen gebruikers statistieken over hun mobiliteitsgedrag raadplegen.

Ik licht de testfase nader toe. Nog voor mei vond een eerste interne testfase plaats. In mei vond een zogenaamde testfase plaats voor 'friends and family', dat wil zeggen voor een vijftigtal personen, die wekelijks vragen kregen over hun ervaring met de aangehaalde punten. Het ging daarbij zowel om technische aspecten als om het algemene gebruiksgemak.

Vanaf 15 augustus hebben we een groter publiek bij de app betrokken via sociale media en de website. Het was de bedoeling om in de loop van september meer dan 500 testers te laten deelnemen. Het werden er uiteindelijk 575. Er hebben zich nog meer kandidaten aangemeld, maar om alles goed te kunnen

¹¹¹⁷ *Leur nombre devrait passer à 5.000 au moins en 2023. Le gouvernement devra alors se prononcer sur le futur du projet.*

Le dispositif ANPR devait de toute façon être étendu dans le cadre de la zone de basses émissions. Les nouvelles caméras seront acquises cette année et ont une durée de vie de cinq à sept ans selon safe.brussels

¹¹¹⁹ *Les préoccupations de l'Autorité de protection des données sont prises en compte, mais ne doivent pas nous empêcher d'évoluer vers un prélèvement kilométrique, d'autant qu'un système d'enregistrement des trajets existe déjà pour les poids lourds.*

Nous continuerons à viser l'équilibre budgétaire pour 2024, mais sans tenir compte des investissements structurels ni des recettes de Smart Move.

¹¹²¹ **Mme Cieltje Van Achter (N-VA)** (en néerlandais).- *Je suppose que l'application testée actuellement correspond en grande partie à celle de la STIB. Elle propose d'autres modes de déplacement et permet d'acheter des billets, mais elle ne donne aucune information fiscale.*

Je ne comprends pas comment les caméras de Smart Move seraient aussi utilisées pour la zone de basses émissions car, pour celle-ci, il n'est pas nécessaire d'en installer à chaque coin de rue. Je ne vois donc pas leur utilité.

¹¹²³ **M. Sven Gatz, ministre** (en néerlandais).- *L'application MaaS a pris du retard. Nous avons donc un peu d'avance avec l'application Smart Move, mais le but est bien que les deux applications aient la même partie « cachée » (back office).*

L'application MaaS vise à orienter le plus d'utilisateurs possible vers les transports en commun, alors que l'application

testen, hebben we het aantal beperkt. Van de kandidaten die deelnemen, is 71,3% Brusselaar, 21,4% Vlaming en 7,3% Waal.

We zullen de resultaten van de evaluatie meedelen aan de Europese Commissie.

Momenteel werken we nog in een gecontroleerde omgeving, waarbij enkel testers toegang hebben tot de applicatie. In 2023 willen we het aantal testers uitbreiden tot minstens 5.000. Op dat ogenblik zal de regering een beslissing moeten nemen over de toekomst van het project.

Het netwerk van camera's met automatische nummerplaatherkenning, dat Brussel Mobiliteit zowel voor politionele bevoegdheden als voor statistische doeleinden gebruikt, moest hoe dan ook worden uitgebreid in het kader van de lage-emissiezone. De extra camera's zullen dit jaar worden aangekocht en hebben volgens safe.brussels een levensduur van vijf tot zeven jaar.

We begrijpen de kritiek van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA), maar er bestaat al een trajectcontrole, namelijk Viapass. Trajecten van vrachtwagenbestuurders worden al geregistreerd. Dat neemt niet weg dat we een evenwicht moeten vinden om vooruit te kunnen met de kilometerheffing. We denken dat we voldoende op de bedenkingen van de GBA zijn ingegaan.

De inkomsten uit Smart Move zijn al enige tijd uit de begroting gehaald. We zullen een begrotingsevenwicht tegen 2024 blijven nastreven, maar dan zonder de structurele investeringen in rekening te brengen. De inkomsten uit Smart Move worden daardoor dus ook niet meegeteld.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA).- Ik vermoed dat de app die vandaag wordt getest, grotendeels overeenstemt met de app van mobility as a service (MaaS) die door de MIVB wordt uitgewerkt. Tot dusver bevat de app van Smart Move nog geen fiscale informatie. De gebruiker krijgt met andere woorden geen inzicht in wat Smart Move hem zou kosten. Via de app kan men eerder alternatieve verplaatsingswijzen opzoeken, een vervoersticket kopen enzovoort. Dat zijn toch net dezelfde mogelijkheden als die van de MaaS-app van de MIVB?

Verder begrijp ik niet hoe of waarom de camera's van Smart Move voor de lage-emissiezone (LEZ) ingezet zouden worden. De LEZ is immers al operationeel: er is een cameraschild opgesteld langs de invalswegen naar Brussel. Voor de LEZ is er geen camera nodig op elke hoek van de straat, wat voor Smart Move wel het geval is. Ik zie dus niet hoe de nieuwe camera's van nut zouden kunnen zijn voor de LEZ.

De heer Sven Gatz, minister.- De MaaS-app heeft enige vertraging opgelopen. Wij zijn dus iets eerder met de Smart Move-app aan de slag gegaan, maar het is wel de bedoeling dat de backoffice van beide apps volledig versmelt.

De MaaS-app is erop gericht om mensen zo veel mogelijk naar het openbaar vervoer te leiden, terwijl de Smart Move-app erop

Smart Move entend aider les automobilistes à adapter leurs comportements. Il s'agit de deux approches différentes. Je ne sais pas à quoi ressemblera leur interface respective mais nous avons tout intérêt à ne pas les fusionner.

L'application Smart Move opérera avec un budget virtuel afin de permettre à tout un chacun d'appréhender les implications financières de son comportement.

Les caméras sont aussi utilisées à des fins policières et statistiques dans la Région. Nous ne plaçons donc pas seulement des caméras à l'entrée de la zone de basses émissions. Je vous adresserai une réponse écrite plus détaillée à ce sujet. Par ailleurs, les caméras ont, en tant que tel, une durée de vie limitée à cinq ou sept ans.

¹¹²⁵ **Mme Cieltje Van Achter (N-VA)** (en néerlandais).- *Je lirai attentivement votre réponse écrite, car ces caméras coûtent très cher. Vous êtes bien placé pour savoir que nous ne pouvons nous permettre de gaspiller le moindre centime.*

- L'incident est clos.

gericht is om het gedrag van de automobilisten bij te sturen. Het gaat om twee verschillende psychologische invalshoeken. Ik weet niet hoe de frontoffice van beide apps er in de verre toekomst zal uitzien, maar het is zeker zinvol om ze de komende jaren naast elkaar te laten bestaan, ook al zal de backoffice volledig versmelten.

We zullen in de Smart Move-app overigens met een virtueel budget werken, zodat mensen kunnen zien welke gevolgen bepaalde gedragsaanpassingen hebben.

Het lijkt mij zinvoller om over enkele weken op de eerste effecten terug te komen, wanneer de testfase met de 575 deelnemers is afgelopen.

De camera's in het gewest worden ook voor een aantal politionele en statistische doeleinden gebruikt. Het is dus niet alleen bij het binnen- en buitenrijden van de lage-emissiezone dat er camera's kunnen worden gebruikt; ik zal proberen u daar een meer gedetailleerd schriftelijk antwoord op te geven. Bovendien hebben de camera's maar een beperkte levensduur van vijf tot zeven jaar. Ze zullen dus regelmatig moeten worden vervangen.

Mevrouw Cieltje Van Achter (N-VA).- Ik kijk uit naar uw schriftelijk antwoord, want het gaat om heel veel geld. Als minister van Begroting weet u maar al te goed dat we geen geld mogen verspillen. Bijgevolg moeten we een behoorlijk antwoord krijgen op de vraag naar het nut en de kostprijs van de genoemde camera's in het Brussels Gewest.

- Het incident is gesloten.